

ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

The Team Leadership of Director Affecting School Effectiveness in Schools
under the Office of The Secondary Educational Service Area 22

จิราวรรณ มั่นจิตร์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์**

ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ และหาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทีมในการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2557 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test , F-test (One-Way ANOVA) ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทีม, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ข้าราชการบำนาญ

8. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

9. ภาวะผู้นำทีมของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. อำนวยการของภาวะผู้นำทีมของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน พบว่า ภาวะผู้นำทีมของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวผู้นำ ด้านสมาชิกทีมดำเนินงาน และด้านทีมงาน มีอำนวยการประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. งานวิจัยนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทีมของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวผู้นำ ด้านสมาชิกทีม ทีมงาน และด้านทีมงานต่างกันอย่างไร

ABSTRACT

This study aimed to investigate, compare and find out relationship and predictive power of school directors' team leadership affecting effectiveness in schools under the Office of the Secondary Educational Service Area 22, and establish the guidelines for developing team leadership of directors' performance affecting school effectiveness in the 2014 academic year. The samples consisted of 324 persons. A tool for data collection was a rating-scale questionnaire. Statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One-Way ANOVA), Pearson's Product Moment Correlation, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. The team leadership of school directors, as a whole and in each aspect, was at a high level.
2. The school effectiveness, as a whole and in each aspect, was at a high level.
3. Team leadership of school directors as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers, as a whole, was different at the .01 level of statistical significance.
4. School effectiveness as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers were different at the .01 level of statistical significance.
5. Team leadership of school directors as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers, classified by school size, as a whole and in each aspect, was different at the .01 level of statistical significance.
6. School effectiveness as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers, classified by school size, as a whole and in each aspect, was different at the .01 level of statistical significance.
7. Team leadership of school directors as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers, classified by school location, as a whole and in each aspect, showed no difference.

8. School effectiveness as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers, classified by school location, as a whole and in each aspect, showed no difference.

9. Team leadership of school directors, as a whole and in each aspect, had the positive relationship with school effectiveness at the .01 level of statistical significance.

10. The predictive power of team leadership of school directors as perceived by school directors, deputy directors, heads of subject group and teachers revealed that all four aspects of team leadership of school directors in terms of leader, team member, task, and team obtained the predictive power of school effectiveness at the .01 level of statistical significance.

11. The researcher also proposed the guidelines for developing team leadership of school administrators comprising: leader, team member, task, and team.

Keywords : Team Leadership, School Effectiveness.

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกพบว่า เป็นสังคมโลกาภิวัตน์ สังคมแห่งการเรียนรู้ กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมเปิดเช่นประเทศไทย ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจนมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ประเทศไทยพ่ายแพ้ต่อกระแสของการแข่งขันและกระแสของโลกาภิวัตน์ เพราะเราขาดศักยภาพในความเจริญมั่นคงอย่างถาวร องค์การทั้งหลายจะรอดพ้นวิกฤติและเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงต่อไปในทศวรรษหน้า จำเป็นต้องยอมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพร้อมที่จะปรับระบบและวิธีการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและตอบโต้การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และรุนแรงของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ (ธร สุนทรายุทธ, 2550, หน้า 244-248)

แนวคิดการบริหารองค์การในศตวรรษที่ 21 เน้นความร่วมมือร่วมใจกันมากกว่ามุ่งการแข่งขัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารแบบที่ให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ตามทำตามนั้นไม่เหมาะสมที่จะใช้อีกต่อไปแล้ว แต่ควรให้ทุกคนในองค์การช่วยกันคิดและช่วยกันทำ หรือเรียกว่าการทำงานเป็นทีม องค์การจึงจะอยู่รอดและเจริญก้าวหน้า (ชัยวัฒน์ ชยางกูร, 2549, หน้า 46) กฎเกณฑ์สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ คือ ภาวะผู้นำของทีมของผู้บริหาร และการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล โดยผู้นำที่ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมจะเป็นผู้นำที่มีแนวโน้มประสบความสำเร็จมากกว่าผู้นำลักษณะอื่น (ปริญา ตันสกุล, 2550, หน้า 23-41) การทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งที่ทำให้องค์การมีประสิทธิผลได้ ผู้นำ ถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลว เพราะผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการคิด การวางแผน และการตัดสินใจสำหรับการดำเนินงานขององค์การที่มีประสิทธิผล จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญ (Stott and Walker, 1995, p.17)

ประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นความสำเร็จในโรงเรียน ที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และครูในการดำเนินกิจกรรมจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ของกระทรวงศึกษาธิการมี 4 ด้านดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป การจัดและการบริหารสถานศึกษาที่ดีและมีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลการจัดและปัญหาการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในด้านต่างๆ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 1) เพื่อให้เป็นไปตามหลักการจัดการศึกษา ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ และจะต้องผ่านการประเมินของหน่วยงานต่างๆ เพื่อรองรับว่ามี

บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นโรงเรียนที่เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ซึ่งการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผล เป็นโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จนั้น สิ่งที่ต้องมี คือ ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ ดังนี้

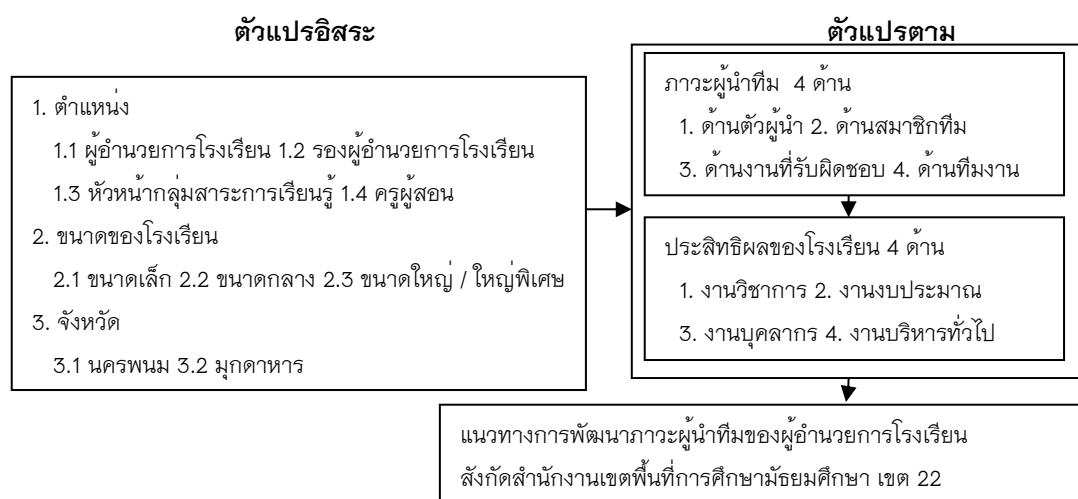
1. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
6. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
7. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ตั้งในจังหวัดแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
8. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
9. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
10. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ในแต่ละด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร
11. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
5. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ขนาดแตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ขนาดแตกต่างกัน
7. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดแตกต่างกัน
8. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
9. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
10. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
11. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,006 คน ซึ่งจำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 81 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 81 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน 1,844 คน จาก 81 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 324 คน จาก 81 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607– 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน คือ ด้านตัวผู้นำ ด้านสมาชิกทีม ด้านงานที่รับผิดชอบ และด้านทีมงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคลและงานบริหารทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 324 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่ง รับผิดชอบแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามกำหนด หรือไม่ได้ครบตามจำนวนและเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้เดินทางไปติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถาม ด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ได้แบบสอบถามครบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total Correlation) ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's – Coeficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1,5 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) , ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2,4,6,8 ใช้ F – Test และสมมติฐานข้อที่ 3, 7 ใช้ F-Test ชนิด Oneway ANOVA กรณีการทดสอบสมมติฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ LSD สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regresstion Analysis) เพื่อหาตัวแปรในทฤษฎีภาวะผู้นำที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำทีม สูงกว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก
6. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ และขนาดกลาง มีระดับประสิทธิผล สูงกว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
8. ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

9. ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการ โรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน พบว่า ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการ โรงเรียน โดยรวมมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทีมงานของผู้ อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านตัวผู้นำ ด้านสมาชิกทีม และด้านทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก”

2. ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้ อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้าน การบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

3. จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ซึ่งตรงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ และครูผู้สอน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน 4 ด้าน โดยด้านตัวผู้นำ ด้านสมาชิกทีม ด้านทีมงานและด้านงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลของโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ซึ่งตรงกับผลการ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้ อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการ โรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวม พบว่า ผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สูงกว่า ครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. จากสมมติฐานข้อที่ 5 “ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการ โรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ภาวะผู้นำทีมของผู้ อำนวยการโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีภาวะผู้นำทีมโดยรวม สูงกว่า ผู้ อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

6. จากสมมติฐานข้อที่ 6 “ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการโรงเรียน รองผู้ อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ อำนวยการ

โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ และขนาดกลาง มีระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สูงกว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

7. สมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

8. สมมติฐานข้อที่ 8 ที่ว่า “ประสิทธิผลของโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งในจังหวัดที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

9. สมมติฐานข้อที่ 9 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน” ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนมีภาวะผู้นำทีมแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.68–0.86 ส่วนภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน แต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน กับภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียนในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.86– 0.93 และภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัด รายด้านและโดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.83 ในขณะที่ประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน และประสิทธิผลโดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.76 – 0.93

10. สมมติฐานข้อที่ 10 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน” ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่ามี 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านทีมงาน (X_4) ด้านตัวผู้นำ (X_1) ด้านสมาชิกทีม (X_2) และด้านงาน (X_3)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำทีมของผู้อำนวยการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทุกด้าน ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมให้ผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น มีภาวะผู้นำทีม เพื่อให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรที่จะรักษาระดับประสิทธิผลให้อยู่ในมาตรฐานนี้ตลอดไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทีม และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่ยังไม่ได้ศึกษา เช่น วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อภาวะผู้นำทีม และประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำทีม และประสิทธิผลของโรงเรียนในสถาบันอื่น

2.4 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มภาวะผู้นำทีม และประสิทธิผลของโรงเรียน เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กวี วงศ์พุ่ม.(2550). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ : ปิเคอินเตอร์พรินท์,
 จุมพจน์ เชื้อสาย. (2550). *หลัก 5 ประการ สู่การเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มจี.
 จุมพล หนิมพานิจ. (2551). *ภาวะผู้นำ อำนาจและการเมืองในองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
 ชาญชัย อาจินสมจาร. (2550). *ภาวะผู้นำในองค์การ*. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
 ชีระ รุณเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพลส.จำกัด.
 บุตรี จารุโรจน์. (2549). *ภาวะผู้นำและการพัฒนาทีมงาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
 ปริญญา ตันสกุล. (2550). *เรื่องที่มีกับลูกน้องที่นายต้องรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จิตจักรวาล,
 ไพโรจน์ บาลัน. (2551). *ทักษะการบริหารทีม*. กรุงเทพฯ : แอคทีฟปรีนท์,
 เลขชาติการสภากการศึกษา, สำนักงาน.(2550). *รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภากการศึกษา.
 สัมมา รณิตย์. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ช่างฟ่าง.